

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

معاونت پژوهش

بِدَائِيْهُ الْمُبْتَدِئِ

جلد دوم

سید یونس استروشنسی
قمرالدین افضلی تاجیکآبادی

سروشتناسه: استر و شنی، یونس	عنوان و نام پدیدآور:
بدایه‌المبتدی/ یونس استر و شنی، قمرالدین افضلی تاجیک‌آبادی.	مشخصات نشر:
قم، چهارراه شهدا، خیابان حجتیه، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۳۸۹	مشخصات ظاهری:
۲ ج	شابک:
۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۲۲۹-۹	شابک دوره:
۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۲۳۰-۵	وضعیت فهرست نویسی: فیبا
اسلام و آموزش و پرورش، علوم اسلامی، طلاب، موضوع: زبان عربی - راهنمای آموزشی، موضوع: زبان عربی -- صرف و نحو افضلی تاجیک‌آبادی، قمر الدین	موضوع:
جامعه المصطفی ﷺ العالمية. مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ	شناسه افزوده:
BP۲۵۴/۴/۱۳۸۹	شناسه افزوده:
۶۵۳/۲۹۷	ردیبلدی کنگره:
۲۱۱۴۵۷۶	ردیبلدی دیوبی:
	شماره کتابشناسی ملی:

• آماده‌سازی: سید‌محسن عمامی مجد

• صفحه‌آرایی: سید‌محسن عمامی مجد

• طراح: غذیر

• ویراستاری: حسین صافدل

• نموده‌خوان: سید‌شعبان علی هاشمی

• کنترل نهایی: سید‌مصطفی جعفری رحمت‌آبادی

• ناظر فنی: سید‌محمد عمامی مجد

• مدیر تولید: جعفر قاسمی اهری

• ناظر چاپ: نعمت‌الله بیزدانی

بدایهُ المبتدی «جلد دوم»

مؤلف: سید یونس استر و شنی

قمرالدین افضلی تاجیک‌آبادی

چاپ اول: ۱۴۳۲ق / ۱۳۸۹ش

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

چاپ: زلال کوثر ● قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

مراکز پخش:

● قم، چهارراه شهدا، خیابان حجتیه، فروشگاه مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ.

تلفکس: ۰۲۵۱۷۷۳۰۵۱۷

● قم، بلوار محمد‌امین، سهراه سالاریه، فروشگاه مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ.

تلفن: ۰۲۵۱۲۱۳۳۱۰۶ – فکس: ۰۲۵۱۲۱۳۳۱۴۶

www.miup.ir , www.eshop.miup.ir

E-mail: admin@miup.ir, root@miup.ir

سخن ناشر

آغاز و انجام یک پژوهش، پیمودن مرحله‌ای از رشد است که با پراکنده شدن بذر پرسش در مزرعه ذهن آماده پژوهشگر آغاز می‌شود و با به ثمر نشستن و برداشت محصول که همان آگاهی و دانایی است، پایان می‌پذیرد. البته این پایان، خود، فصلی نو را برای رویش، نوید می‌دهد؛ چراکه حاصل کار، علاوه بر شکوفایی، طراوت و برکت، فراهم آمدن چندین پرسش تازه و گردآوری بذرهای روییدنی بیشتر است. پرسش‌ها بذرهایی هستند که به تناسب نیازهای زمان و توان محققان، پرورش می‌یابند و فرهنگ و تمدن را در پی خود به حرکت وامی دارند.

افزایش سرعت جایه‌جایی و کوتاه شدن فاصله‌ها، چه بسا بذرهای پرسش را همانند باد، از فرسنگ‌ها دورتر بر ذهن جست‌وجوگری می‌نشاند و تنوع و تازگی را برای تمدنی دیگر به ارمغان می‌آورد. طبعاً وجود آگاهی و مدیریت، در سرعت بخشیدن به این فرآیند، همواره نقشی بسزا خواهد داشت.

جامعة المصطفى ﷺ العالمية به حكم رسالت جهانی و جایگاه ویژه خود در حوزه‌های علمیه و نیز تنوع نیروی انسانی، بر خود لازم می‌داند که نقش مؤثری را در

فراهم آوردن شرایط مناسب برای پژوهش ایفا کند. ایجاد زیرساخت‌های لازم، مدیریت بهینه امکانات موجود و حمایت از پژوهشگران عرصه دین، از آهنّ وظایف معاونت پژوهش جامعه المصطفی ﷺ العالیّة می‌باشد.

امید می‌رود با سامان بخشنیدن به حرکت‌های خودجوش علمی و تقویت انگیزه‌های موجود، شاهد شکوفایی هرچه بیشتر عرصه فرهنگ دینی در جای جای جهان باشیم.

مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

فهرست

نحو آسان به طریق سؤال و جواب مطابق با متن «الأُجْرُوْمِيَّة» با اضافات.....	٩
درس أول علم نحو.....	١١
درس دوم علامات و نشانههای اسم.....	١٣
درس سوم علامات و نشانههای فعل.....	١٥
درس چهارم عامل و معمول، مُعرَب و مُبْنِي.....	١٧
درس پنجم اعراب و بناء.....	١٩
درس ششم علامات رفع.....	٢١
درس هفتم علامات نصب.....	٢٢
درس هشتم علامات جر.....	٢٥
درس نهم علامات جزم.....	٢٧
درس دهم مُعربات (١).....	٢٩
درس یازدهم مُعربات (٢).....	٣١
درس دوازدهم مُعربات (٣).....	٣٣
درس سیزدهم اسم مقصور و اسم منقوص.....	٣٥
درس چهاردهم أفعال (١).....	٣٩
درس پانزدهم أفعال (٢).....	٤١
درس شانزدهم موارد نصب مضارع.....	٤٣
درس هفدهم موارد جزم مضارع.....	٤٥
درس هجدهم مرفوعات.....	٤٧
درس نوزدهم نائب فاعل.....	٥١
درس بیستم مبتدأ و خبر.....	٥٣
درس بیست و یکم نواسخ مبتدأ و خبر (١).....	٥٧

٥٩.....	درس بيست و دوّم نواسخ مبتدا و خبر (٢) .....
٦١.....	درس بيست و سوّم نواسخ مبتدا و خبر (٣) .....
٦٣.....	درس بيست و چهارم نواسخ مبتدا و خبر (٤) .....
٦٥.....	درس بيست و پنجم نواسخ مبتدا و خبر (٥) .....
٦٧.....	درس بيست و ششم توابع (١) .....
٦٩.....	درس بيست و هفتم توابع (٢) .....
٧١.....	درس بيست و هشتم توابع (٣) .....
٧٥.....	درس بيست و نهم منصوبات (١) .....
٧٩.....	درس سیم منصوبات (٢) .....
٨١.....	درس سی و یکم منصوبات (٣) .....
٨٥.....	درس سی و دوّم منصوبات (٤) .....
٨٧.....	درس سی و سوم اعداد (١) .....
٨٩.....	درس سی و چهارم اعداد (٢) .....
٩١.....	درس سی و پنجم اعداد (٣) .....
٩٣.....	درس سی و ششم اعداد (٤) .....
٩٥.....	درس سی و هفتم منصوبات (٥) .....
٩٩.....	درس سی و هشتم منصوبات (٦) .....
١٠٣.....	درس سی و نهم منصوبات (٧) .....
١٠٥.....	درس چهلمن منصوبات (٨) .....
١٠٧.....	درس چهل و یکم مجرورات (١) .....
١١١.....	درس چهل و دوّم مجرورات (٢) .....
١١٣.....	درس چهل و سوّم مجرورات (٣) .....
١١٥.....	متون منتخب نظم و نثر عربی .....
١٤٩.....	تَرْجِمَةُ الْمُقْرَدَات .....
١٨٥.....	الْهِدَايَةُ فِي النَّحْوِ (عَلَى تَرْتِيبِ الْكَافِيَةِ) .....

**نحو آسان به طریق سؤال و جواب
مطابق با متن «الأُجْرُومِيَّة» با اضافات**

